

Gaudí Subirachs - Subirachs Gaudí

Rosa Ten

El 1995 és un any per a dedicar més atenció que mai a Antoni Gaudí, l'arquitecte que heretà la posada en marxa de la construcció de la Sagrada Família, un dels símbols de la Ciutat Comtal. I, a més, perquè es parla molt d'ell; sí, com a arquitecte i com a persona en un vessant que, fins i tot ara, l'església contempla amb atenció: s'ha insinuat que podria pujar als altars de la Capella de la Cripta de la Sagrada Família.

De Gaudí se sap des de sempre que fou home d'una fe profunda i d'una gran religiositat, i de qui s'ha escrit que "cal interpretar aquesta actitud com una forma històrica de la seva voluntat de perfecció absoluta i com una forma de justificació transcendent del seu treball i la seva obra".

No es vol ara i aquí ponderar tot el seu valor que, en tots els vessants, ja és força conegut, admirat i estimat, i que té verament, universalment i titulada la justificació de la posada del seu art i coneixements professionals al servei de la grandesa dels elements naturals; al servei d'enaltir la glòria de Déu, i alçada amb el més fort que compta la naturalesa: la pedra. Això s'aprecia de seguida quan es visita qualsevol de les seves construccions, però sobretot en la culminació que n'és la Sagrada Família. Milers de turistes d'arreu del món l'admiren i escolten la història en les veus dels guies, la qual cosa, en menys quantitat, fan els propis ciutadans del país, potser per allò que l'obra del famós arquitecte és tan coneguda que a vegades s'hi passa de llarg i ja es dona per contemplada.

Fa poc un grup sabadellenc s'aturà expressament davant el gegantí monument a la fe i a la missió d'expandiment des del centre on s'alça, fins a totes les vies que parteixen d'aquest centre i que lentament, a mesura que les possibilitats ho permeten, avança guanyant espai, acostant-se a les cases de les altres parts dels carrers i més enllà de la plaça.

S'admiraren totes les façanes, riques en art, originalitat i bellesa, i el grup es detingué llargament davant la façana de la Passió: obra presidida per la monumentalitat i que és deguda a un altre artista català com Gaudí; un artista del nostre temps: Josep Maria Subirachs.

Subirachs és un artista que, des de fa anys, es troba vinculat a Sabadell. Una ciutat en la qual ha exposat sovint obra seva –en tenim alguna al carrer: a la Plaça de Catalunya, davant del Banc de Sabadell– i de qui n'hem vist dibuix i pintura, a més d'escultura. Un artista

que també és vinculat a Sabadell per la línia literària: des de fa anys és un gran i constant col·laborador a les pàgines de la revista sabadellenca *Quadern*, de la Fundació de les Arts i de les Lletres de Sabadell, on publica interessants articles i on també col·labora amb la creació i donació de les plaques que es lliuren als guanyadors dels premis que biennalment estableix aquesta revista. Artista i escriptor, doncs, molt de casa.

Subirachs, un artista de qui s'ha comentat que no té les connotacions religioses tan altes com tingué i mostrà Gaudí –cosa que tan sols ell mateix i Déu saben– és l'autor de la impressionant façana de la Passió. Ell, amb el seu art i la seva visió de l'alt valor temàtic, trià la sèrie d'escenes que desenvolupen el seu programa iconogràfic: el Sant Sopar, l'Oració de l'Hort, l'empresonament de Crist, la flagel·lació, la negació de Pere, Jesús a casa de Caifàs, el judici de Pilat, el Cirineu, la Verònica, el Crist desprovisat de les seves vestidures, els soldats juguen amb les vestidures, la crucifixió i l'enterrament.

Impressiona el conjunt perquè ell, amb la seva personal concepció i estil, ha donat a cada rostre i acció –en una monumentalitat que essent-ho, mai no perd el sentiment del moment que capta–, i on es cospa més com el valor que dona a cada imatge i a cada actitud, narrant l'escena. Subirachs, un home potser no gaire religiós que ha sabut transmetre tota la força de cada moment i a cada mirada o gest, tan ver que es transforma en missatge. Cal observar llargament, el cap enlaire i els ulls posats en cada una de les figures, per tal d'arribar a veure la grandesa que l'escultor, el seu aire –segur i amb una gran fermesa– comunica, la força i el dolor de cada moment, i fa que s'elevi l'esperit en cada contemplació. En l'obra de Subirachs a la Sagrada Família tot és gran i comunicador.

Cal posar-se al davant i, sense pressa, observar des de tots els angles –encara que el clatell quedi adolorit–, no abaixar el cap ni apartar els ulls de l'obra que aquest home –segurament de complexió feble com degué ser Gaudí– ha pogut crear homenatjant aquell mestre i el missatge que amb el seu treball volgué donar a la humanitat com a llegat d'art inspirat en la fe.

Presència constant de la crida de Déu des d'un dels punts més centrals de Barcelona.